

zpravodaj obce Šitbořice

Štengarůček



červen 2021

ÚVODNÍ OKÉNKO ŠÉFREDAKTORA



Vážení čtenáři,

rok zápasíme s nemocí, která ohrožuje celý svět, a už nám docházejí síly brát všechno s humorem. Teď, když se všechny zákazy rozvolňují díky očkování a odpovědnému chování lidí, nám snad umožní načerpat nové síly na dovolené a školákům o letních prázdninách. Všichni jsme unaveni jako pacienti po dlouhé a těžké nemoci, potřebujeme rekonvalescenci, pohyb na zdravém vzduchu, koníčky a trochu zábavy.

Přes všechna omezení obec žije, škola i školka vytvářejí zajímavé programy pro děti, aby po dnech samoty učení přes počítač byly opět v kolektivu dětí a učily se vzájemné toleranci. O těchto svých zážitcích podávají informace v dnešním vydání Štengaráčku. Když jsem u naší základní školy v Šitbořicích, musím zmínit, že se podařilo vyřídit stavební povolení k přístavbě školy. Tato investiční akce bude obec stát okolo 100 milionů korun, zatíží rozpočet na několik let, ale je to nutnost, aby naše děti mohly chodit do školky a školy doma v Šitbořicích. Po jednání s paní ředitelkou byla zřízena třída předškoláků v družině budovy

školy a tím se uvolnilo více míst pro děti ve třídách mateřské školy.

Díky celorepublikové akci „Uklidme Česko“ se podařila nasbírat v naší obci necelá 1 tuna odpadků, zde je nutno poděkovat našim občanům a dětem, že jim není lhostejno, v jakém prostředí žijí.

Pan Franěk nás seznamuje s historií, kdy byl poprvé v Šitbořicích vysázen strom „akát“, který měl rychle růst, pokrýt potřebu dřeva na otop v domácnostech a dřevěné výrobky (např. násady, topora atd.) nutné v hospodářství.

Doufám, že každý čtenář objeví v našem časopise něco zajímavého, co ho potěší, přinese nějakou radu, nebo vzpomínku z minulosti. V radách a moudrech jedna věta řekne více než sáhodlouhé jednání o problému.

Rád děkuji všem přispěvatelům i fotografům, neboť bez jejich pomoci by náš zpravodaj nebylo možno vydávat. Přeji vám všem pěknou dovolenou, odpočinek a dětem hodně zážitků o prázdninách.

Milan Němeček

SLOVO STAROSTY



Vážení spoluobčané,

půl roku uteklo jako voda a vy dostáváte do svých rukou druhé vydání obecního zpravodaje v tomto roce. Tentokrát bude můj příspěvek velmi stručný, neboť společenský život v obci v prvním pololetí prakticky žádný nebyl a co se týče investičních projektů obce, tak se zaměřujeme na ten hlavní, a to je přístavba školy. O tomto tématu jsem se zmiňoval již v minulém čísle, nyní vám poskytnu aktuální informace. Bylo vypsáno výběrové řízení na zhotovitele stavby, v současné době je termín pro podání nabídek 13. 7. 2021. Ten se však ze zákona o zadávání veřejných zakázek posouvá s dotazy, které vznášejí uchazeči. Naštěstí se bude jednat pouze o dny, takže žádné dramatické prodloužení nebude. Doufám, že se nakonec přihlásí větší počet uchaze-

čů a že bude z čeho vybírat. Co mě však více znepokojuje, je cenové šílenství ve stavebnictví. Po novém roce raketově vzrostly ceny většiny stavebního materiálu. Například dřevo, železo, polystyrén, kabely a další materiály zdrazily o 70 až 100% a navíc je jich nedostatek. Je to brutální zásah do rozpočtů všech staveb a nikdo neví, kdy se to zastaví.

Dále bych vás chtěl informovat o tom, že máme podanou žádost o dotaci na přístavbu školy na MF v maximální výši, to je 20 mil. Kč. Žádosti o dotace již byly vyhodnoceny. O tento dotační titul byl obrovský zájem a žádosti značně přesahovaly alokovanou částku. Naše žádost sice nebyla vybrána napřímo, ale nebyla ani zamítnuta. Byla přesunuta do skupiny žádostí, které by měly být podpořeny ze státního rozpočtu po schválení poslaneckou sně-

movnou. Takže šanci máme velkou. V případě, že vše dobře dopadne, tak bude stavba zahájena ještě letos a do konce tohoto roku musíme nejméně 20 mil. Kč prostavět.

Vážení spoluobčané, vývoj šíření viru v ČR je příznivý. Společenský život nejen v naší obci, ale i v celé ČR se začíná vracet do normálu. Přeji si, aby to vydrželo už natrvalo a aby se děti po prázdninách vrátily do škol a vydržely tam po celý nový školní rok.

Přichází doba prázdnin a dovolených, přeji vám, abyste si odpočinuli a načerpali mnoho sil do druhé poloviny snad už normálního zbytku roku.

*Antonín Lengál
starosta obce*

ZPRÁVY Z OBCE

Rada obce se od minulého vydání Štengaráčku sešla čtyřikrát a projednávala tyto body:

Rada obce schválila pachtovní smlouvu na obecní pozemek par. č. 1771 o vým. 1424 m², žadatelem je pan Roman Vozdecký.

Rada obce schválila pachtovní smlouvu na obecní pozemky Zemaxu Šitbořice dle přílohy č. 1. K původnímu pachtu přibudou pozemky: par. č. 10445/2, 10536/2, 10535/2, 10528/2, 10527/2, 10520/2, 10519/2, 10512/2 a 10490/41. Nové pachtovné bude 107.276 Kč (doposud 106.699 Kč).

Rada obce schválila pachtovní smlouvu na obecní pozemek par. č. 1758 o vým. 324 m², využití jako zahrada, žadatelem je paní Ilona Jégrová.

Rada obce schválila změnit smlouvu o nájmu uzavřenou dne 1. 7. 2016 na pronájem prostor (květinářství) sloužící k podnikání v budově č. p. 600, ulice Osvobození, Šitbořice. Změnou smlouvy by mělo dojít ke změně adresy u nájemce Marta Ryšavá.

Rada obce souhlasí s uskladněním stavebního materiálu na obecním pozemku část parcely č. 69/3, žadatelem je pan Jiří Viktorin.

Rada obce na doporučení výběrové komise schválila uzavření smlouvy o dílo na kácení stromů v parku s Jindřichem Šedou, Brno-Židenice, Kosmákova 3958/34, za cenu 106.921,- Kč s DPH a pověřuje starostu obce podpisem smlouvy.

Rada obce dne 12. 4. 2021 schválila rozpočtové opatření č. 4.

Rada obce schválila žádost o snížení nájmu na 5000 Kč/měsíc za Společenský dům Orlovna z důvodů omezení provozu vládním nařízením v době od 8. 3. 2021 do doby určené vládou. Žadatel SySiOS s.r.o.

Rada obce schválila odpuštění nájemného za budovu prodejny textilu paní Roznosové v měsících leden, únor a březen 2021, kdy docházelo k omezení provozu z důvodu vládního nařízení.

Rada obce souhlasí s údržbou a vyčištěním tréninkového hřiště a kurtů za cenu 17.297 Kč vč. DPH.

Rada obce souhlasí s vybudováním parkovacího místa a předláždění vchodu k domu č. p. 394 na par. č. 1213, žadatelem je pan Oldřich Běloušek.

Rada obce schválila zveřejnění záměru výpůjčky prostoru k umístění boxu Zásilkovny.

Rada obce zamítla žádost o poskytnutí finančního příspěvku 7.500 Kč pro Linku bezpečí.

Rada obce schválila zveřejnění záměru prodat obecní pozemek část z par. č. 69/3 o vým. 4 m². Žadatelkou je paní Zdeňka Hlaváčková.

Rada obce schválila zveřejnění záměru prodat obecní pozemek par. č. 2539/1 o vým. 1209 m², ža-

datelé jsou pan Petr Konečný a slečna Renata Lengálová.

Rada obce schválila zveřejnění záměru prodat obecní pozemek par. č. 11083/2 o vým. 495 m², žadatelé jsou manželé Aleš a Martina Valíčkovi.

Rada obce schválila uzavření pachtovní smlouvy na část obecního pozemku par. č. 1551 o vým. 362 m², pro zahradnickou činnost, žadatelem je pan Petr Kubíček.

Rada obce zamítla zveřejnění záměru prodat obecní pozemek par. č. 1551.

Rada obce zamítla žádost o koupi obecního pozemku par. č. 2538/1 o vým. 291 m², pozemek se nachází v ochranném pásmu VN, žadatelé jsou pan Lukáš Urbánek a paní Lenka Nevídalová.

Rada obce bere na vědomí námitku proti záměru obce prodat pozemek par. č. 2539/1, kterou vznesli manželé Sáčkovi, pan Lukáš Urbánek a paní Lenka Nevídalová.

Rada obce schválila pronájem obecního bytu na ul. Nikolčická 531, Šitbořice manželům Košvicovým do 31. 7. 2023.

Rada obce schválila uzavření pachtovní smlouvy na část obecního pozemku par. č. 1832/3 o vým. 293 m² a část par. č. 1831/3 o vým. 371 m², žadatelem je paní ing. Lenka Kadlecová.

Rada obce schválila uzavření pachtovní smlouvy na obecní pozemky par. č. 1493 o vým. 546 m² a par. č. 1518 o vým. 51 m², žadatelé jsou Jiří a Marie Kurdiovští. Jde o prodloužení stávající smlouvy.

Rada obce schválila uzavření pachtovní smlouvy na část obecního pozemku par. č. 1551 o vým. 185 m², žadatelkou je paní Ludmila Mencineriová.

Rada obce schválila uzavření pachtovní smlouvy na část obecního pozemku par. č. 1551 o vým. 652 m², žadatelem je pan Andrii Tsap.

Rada obce schválila uzavření pachtovní smlouvy na obecní pozemek par. č. 1364 o vým. 55 m², žadatelem je pan Tomáš Vozdecký.

Rada obce schválila uzavření Smlouvy o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene NN s EG. D, a. s., Brno, za jednotnou úhradu 1.000 Kč +DPH (Šitbořice, příp. NN, Bláha).

Rada obce schválila uzavření Smlouvy o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene NN s EG. D, a. s., Brno, za jednotnou úhradu 1.000 Kč +DPH (Šitbořice, příp. NN, Viktorin).

Rada obce projednala s ředitelkou Základní školy a mateřské školy Šitbořice, příspěvkové organizace záměr zapojení do projektu IROP, díky kterému by



bylo možno vytvořit v přízemí budovy základní školy odborné učebny, kde se nyní nachází kmenové třídy. Rada obce schválila Základní škole a mateřské škole Šitbořice, příspěvkové organizaci zapojení do výzvy a přípravu potřebné dokumentace.

Rada obce projednala a schválila zřízení přípravné třídy v Základní škole a mateřské škole Šitbořice, příspěvkové organizaci.

Rada obce pověřila ředitelku Základní školy a mateřské školy Šitbořice, příspěvkové organizace podáním žádosti o schválení zřízení přípravné třídy Základní školy a mateřské školy Šitbořice, příspěvkové organizaci na Krajský úřad Jihomoravského kraje.

Rada obce schválila žádost o povolení výjimky z počtu dětí ve třídě, který stanovuje vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, v platném znění, a to na počet 28 dětí ve třídě.

Rada obce schválila rozpočtové opatření č. 5.

Rada obce schválila záměr obce prodat obecní pozemky, část parcel č. 593, č. 594, č. 592/1 k výstavbě garáže, žadatelkou je paní Marie Kaňová.

Rada obce schválila vybudování parkovacího stání na části obecního pozemku par. č. 1856/3 (1 m) a část par. č. 1855/4 (1,5m) zhotovené ze zatravnovacích dlažeb, žadatel je pan Jan Šlefr.

Rada obce zamítla záměr prodeje obecních pozemků par. č. 786, č. 787 a č. 789/1, žadatelé o koupi pozemků jsou manželé Novákové.

Rada obce zamítla žádost o vybudování parkovacího stání na par. č. 11136/6 (3x6m), o daném místě bylo již rozhodnuto, žadatelem je pan Petr Šebe-la.

Rada obce schválila žádost o prodloužení nájmu obecního bytu na ul. Nikolčická 531, Šitbořice, žadatelem je pan Tomáš Vala, uzavření smlouvy do 31. 7. 2023.

Rada obce schválila záměr propachtovat obecní pozemek par. č. 1816 o vým. 970 m² a par. č. 1760 o vým. 354 m², jde o prodloužení smlouvy, využití pozemku jako zahrady, žadatelem je ing. Petr Kaňa.

Rada obce schválila žádost o oplocení propachtovaného obecního pozemku par. č. 1551 o vým. 652 m², o výměnu stávajícího plotu a povolení výsadby ovocných stromů a keřů. Pachtýř (pan Tsap) v budoucnu nebude požadovat náhradu za použitý materiál na oplocení a náklady za výsadbu dřevin na obecním pozemku.

Rada obce schválila uzavření pachtovní smlouvy na obecní pozemky par. č. 1830/3 o vým. 384 m², par. č. 1831/3 o vým. 62 m² a par. č. 1829/2 o vým. 114 m², žadatelem je pan Miroslav Týbl.

Rada obce schválila uzavření pachtovní smlouvy na obecní pozemek par. č. 649 o vým. 615 m², jde o prodloužení stávající smlouvy, pozemek je využí-

ván k zemědělské činnosti, žadatelé jsou František a Marie Valíčkovi.

Rada obce schválila uzavření pachtovní smlouvy na obecní pozemek par. č. 736/1 o vým. 398 m², žadatelem je paní Marie Vozdecká.

Rada obce schválila uzavření pachtovní smlouvy na obecní pozemek par. č. 1756 o vým. 303 m², jde o prodloužení stávající smlouvy, žadatelem je pan Jiří Urbánek.

Rada obce schválila výpověď pachtovní smlouvy č. 2/2017- Lukáš Urbánek a Lenka Nevídalová a č. 4/2017- Jana a Pavel Sáčkovi.

Rada obce schválila a zadala vedení administrace výběrového řízení na dílo „Šitbořice – přístavba budovy ZŠ“ firmě Modrý Projekt, za cenu 50.000 Kč bez DPH. Rada obce schválila zadávací podmínky pro výběrové řízení „Šitbořice – přístavba budovy ZŠ“.

Rada obce byla seznámena s výsledkem finanční kontroly na dotační programy „Kompostéry II. etapa“ a „Dětské hřiště“.

Rada obce schválila zveřejnění záměru obce propachtovat obecní pozemek par. č. 1859/1 o vým. 1541 m², žadatelem je pan Jan Viktorin, jedná se o prodloužení stávající smlouvy.

Rada obce souhlasí s opěrnou zídou vystavěnou ze ztraceného bednění na obecním pozemku u sklepa č. 697, žadatelem je pan Zdenek Lengál.

Rada obce obdržela žádost o uložení stavebního materiálu na obecním pozemku, žádost je neplatná, uvedená parcela není obecní, žadatelé manželé Valíčkovi.

Rada obce schválila zveřejnění záměru obce propachtovat obecní pozemek par. č. 1858/1 o vým. 569 m² a par. č. 1859/1 o vým. 323 m², užití k zahradnické činnosti, žadatel pan Jan Šlefr.

Rada obce schválila pronájem obecního bytu do 31. 7. 2024 paní Janě Lengálové.

Rada obce schválila pronájem obecního bytu do 31. 7. 2024, žadatel pan Pavel Urbánek.

Rada obce schválila pronájem obecního bytu do 31. 7. 2022, žadatel pan Martin Navrátil.

Rada obce zamítla žádost o pronájem obecního bytu paní bc. Jitce Brychtové.

Rada obce schválila žádost o dotaci na dětský tábor Chaloupky ve výši 12.000 Kč, žadatel Sdružení Petrov, z.s., v zast. Anežka Kaňová.

Rada obce souhlasí s pořízením prezentace obce na Google mapách v částce 15.000 Kč bez DPH.

Rada obce souhlasí se zařazením Štengaráčku do soutěže Radniční lity za poplatek 2.000 Kč.

Přeji všem krásné léto a dětem hezké prázdniny plné zážitků.

*Jarmila Cagášková
místostarostka*

ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÁ ŠKOLA

SLOVO ŘEDITELKY

Školní rok 2020/2021 končí a stejně jako minulý byl bohužel i tento školní rok zásadně ovlivněn pandemií koronaviru. K prvnímu plošnému uzavření základní školy došlo dne 14. října 2020 a všichni žáci i pedagogové byli nuceni přejít na distanční formu vzdělávání. Tento způsob vzdělávání trval s krátkými rotačními přestávkami, kdy nastupovaly do školy k prezenční výuce některé třídy, až do 24. 5. 2021. Mateřských škol se plošné uzavření týkalo v období od 1. 3. 2021 do 12. 4. 2021. Následně nastoupili k prezenčnímu vzdělávání předškoláci. Provoz MŠ byl plně obnoven 5. 5. 2021.

Jarní nástup do škol představoval pro všechny nejen nošení roušek během pobytu ve škole, ale také povinné testování, které zpočátku bylo prováděno antigenními testy pravidelně 2x týdně. Naše škola následně přešla na testování PCR testy. Toto testování probíhá pouze 1x za 14 dní a děti je provádí samostatně. Vzorky jsou pak odvezeny do laboratoře, kde proběhne vyhodnocení. Od úterý 8. 6. 2021 bylo povinné krytí dýchacích cest zachováno pouze ve společných prostorách.

Kvůli epidemiologickým opatřením nemohly probíhat také žádné sportovní, kulturní a jiné akce. Přesto jsme zaznamenali řadu úspěchů. Anabela Macková a Klára Lejsková (žlutá třída) z naší mateřské školy se se společným obrázkem „Stavění máje“ umístily na 2. místě ve výtvarné soutěži „Obrazky z mojí vesnice“, kterou organizuje MAP Hustopečsko. Další úspěch jsme zaznamenali v matematické soutěži. Do okresního kola matematické olympiády postoupil Pavel Tihlařík z 5. třídy a umístil se na 4. místě. Děkujeme dětem za výbornou reprezentaci škol a obce.



Kolektivní práce - 2. místo A. Macková, K. Lejsková - MŠ-Šitbořice



Anabela Macková a Klára Lejsková - 2. místo v soutěži



Anabela Macková a Klára Lejsková - 2. místo v soutěži

V mateřské a základní škole během uzavření probíhaly opravy, rekonstrukce a realizace některých plánovaných investičních akcí. Řada dalších proběhne v období letních prázdnin. V MŠ se vymalovaly chodby a společné prostory, obnovila se obrazková výmalba na schodištích a v šatnách dětí. Byla dokončena výměna osvětlení v zelené třídě a na chodbách. Došlo k výměně podlahové krytiny v šatně zelené třídy. Největší dokončenou akcí je vytvoření přírodní zahrady v MŠ. V nejbližších dnech ještě dojde k instalaci nového herního prvku a houpaček. Na základní škole byla dokončena kompletní oprava elektroinstalace a výměna osvětlení v celé budově školy. Probíhají jednání týkající se nové přístavby školy. O prázdninách dojde k výměně střešní krytiny na dalších částech střechy. Tři třídy 1. stupně budou vybaveny novým nábytkem, učebna ICT a čítárna se v září pochlubí novou podlahou. Je se opravdu na co těšit.

Závěrem mi dovoluji poděkovat všem zaměstnancům mateřské a základní školy za jejich celoroční práci, která byla díky pandemii a s ní spojenými epidemiologickými opatřeními ještě obtížnější a psychicky náročnější. Děkuji dětem a jejich rodičům za spolupráci a zvládnutí tohoto náročného školního roku. Děkuji sponzorům, partnerům a přátelům školy za stálou přízeň. Velice děkuji zřizovateli za podporu našich škol při zabezpečování stálého zvyšování kvality materiálních podmínek. Jsem velice ráda, že naše děti a jejich vzdělávání jsou stále prioritní oblastí našich zastupitelů. Dovoluji mi za celý kolektiv základní a mateřské školy popřát všem krásné, klidné léto. Těšíme na shledanou ve školním roce 2021/2022.

Mgr. Monika Ondroušková, ředitelka školy



Nová výzdoba MŠ



Nová výzdoba MŠ

Z NAŠÍ ŠKOLIČKY

I když v době pandemie byla několikrát naše MŠ uzavřena, paní učitelky v tomto období kromě povinného distančního vzdělávání pro předškoláky vymýšlely, jak zpestřit pobyt doma i ostatním dětem. V měsíci březnu to byla „březnová výzva“, kdy děti s rodiči plnili drobné úkoly, společně se školní družinou jsme uspořádali putování po Šitbořicích s názvem „Po stopách šitbořických pověstí a strašidel“. K Velikonočním nám plot u mateřské školy vyzdobily děti překrásnými kraslicemi a k datu 30. 4. si mohly děti přijít na zahradu vyzkoušet „Kouzle-

ní s Harry Potterem“. A protože jsme společně nemohli oslavit ani svátek maminek, připravili jsme pro děti a jejich maminky výzvu „Tvoření s maminkou“, kdy doma společně vytvořili kytičku. Tak nám „rozkvetla“ okna na chodbě MŠ. Za všechny krásné výtvořky patří maminkám a dětem naše poděkování.

Trochu jsme se obávali, jak 10. května zvládnou děti návrat do školky. Byli jsme ale velmi mile překvapeni – vše zvládly s úsměvem a velkou chutí do činností. Bylo vidět, že se děti na své kamarády, ale i na nás učitelky opravdu těšily!



ZÁPIS DO MŠ

Zápis do mateřské školy již druhým rokem probíhal bez přítomnosti dětí a jejich zákonných zástupců, kteří podávali přihlášku prostřednictvím e-mailu, pošty nebo datové schránky. Celkem jsme obdrželi 43 přihlášek. Tento počet výrazně převyšuje počet volných míst a kapacitu školy. Přesto se nám díky zřízení přípravné třídy podařilo přijmout všechny děti, které mají přednostní právo přijetí – tedy děti, které dovrší k 31. 8. 2021 tři roky.

Táňa Neugebauerová, vedoucí učitelka

PŘÍRODNÍ ZAHRADA U MŠ ŠITBOŘICE

Jak již byli čtenáři informováni v minulých číslech, zapojila se škola do projektu Státního fondu životního prostředí České republiky. Díky tomu se přední část zahrady mateřské školy přeměnila na krásnou přírodní zahradu

s řadou nových herních přírodních prvků a zastíněným opraveným pískovištěm. Na zahradu byly také v rámci projektu vysázeny nové okrasné keře a stromy. Dovolte mi poděkovat paní Pavle Novotné ze Šitbořic za adminis-

trativní zajištění projektu a podporu školy.

Tento projekt je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.



Ministerstvo životního prostředí



STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je spolufinancován
Státním fondem životního prostředí ČR
na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.sfzp.cz

Z důvodu nutnosti výměny některých stávajících herních prvků byly z rozpočtu školy pořízeny nové houpačky a další herní prvek, na jehož spolufinancování byl použit sponzorský dar od firmy PRAMOS v hodnotě 37.500 Kč, který škola obdržela u příležitosti 25. výročí vzniku firmy.

CVIČENÍ V MŠ

Mateřská škola se letošní rok zapojila do projektu „Se Sokolem do života aneb Svět nekončí za vratky, cvičíme se zvířátky“. Tento projekt je vhodný pro děti ve věku od 3 do 6 let. Děti si lépe procvičí hrubou i jemnou motoriku. V jeho rámci děti plní různorodé pohybové aktivity jako je například atletika, obratnost, gymnastické dovednosti a manipulace s míčem. Zahrnuje i netradiční činnosti zaměřené na roční období. Děti si při plnění úkolů rozvíjí poznatky o světadílech i zvířatech. Motivací pro děti je, že každého čtvrt roku cvičí pokaždé s jiným zvířátkem, jako je například kobylička Emilka nebo opička Hanička. Vyhodnocení projektu je v podobě drobné odměny, kterou si děti odnesou společně se získanými dovednostmi.

Veronika Sedláčková



Po stopách šitbořických pověstí a strašidel

Nelehké „koronavirové“ období nám nedovolovalo uskutečnit nejruznější společné aktivity. Proto se zrodila spolupráce vychovatelek školní družiny a učitelek mateřské školy, které společně připravily pro děti i dospělé putování po Šitbořicích s názvem: „Po stopách šitbořických pověstí a strašidel“. Snad se povedlo dětem i ro-

dičům zpříjemnit náročné období a ukázat něco málo z pověstí o naší krásné vesničce. Putovní cesta vedla různými místy v Šitbořicích. Tato místa byla v minulosti spojována se strašidly a tajemnými silami. Děti cestou vyplňovaly tajenku a mohly se zapojit i do tvoření RARÁŠKA. Všichni jsme byli potěšeni tím, kolik se za-

pojilo dětí i rodičů.

Děkujeme všem za zaslání fotografií a za vytvoření originálních Rarášků. Z vytvořených Rarášků vznikly výstavy v naší mateřské i základní škole. Děti byly za své putování odměněny malým památečním dárkem.

Bc. Simona Konečná, Ivana Rozkydalová

Čarodějnice: „Kouzlení s Harry Potterem“

Tento rok jsme pro děti připravili neobvyklý den „Kouzlení s Harry Potterem“, který se uskutečnil v pátek 30. dubna 2021. Na děti čekala na zahradě mateřské školy spousta stanovišť, která je měla naučit, jak se stát opravdovým kouzelníkem (let na koštěti, sestřelení čarodějnického doupěte, průlez pavoučí sítí, hledání přísad do kouzelného lektvaru, skládání kouzelného zrcadla, hledání dračího vejce,...). Děti viděly míchání lektvarů i kouzlení s Vladimírou. Za snahu dostaly děti odměnu – odznáček a kouzelnickou hůlku. Děti, které nemohly být ve školce (mohly chodit jen děti předškolního věku), měly možnost si stanoviště projít se svými rodiči od pátku odpoledne 30. dubna do neděle 2. května 2021. Děti se mohly vyfotit a udělat si tak portrét Harryho, Rona a Hermiony vložním své hlavy do otvoru obličeje těchto kouzelníků. Děkujeme rodičům, kteří svým dětem umožnili zapojit se do této kouzelnické akce.

Vladimíra Brančová



Projektový den „Moje Město“

V pátek 28. května 2021 proběhl v naší MŠ projektový den se Smart Bricks s názvem „Moje město“. Projektu se zúčastnily děti starší pěti let a předškolní třída společně s lektorem a dvěma lektorkami. Celé dopoledne si děti hrály s Lego kostkami. Děti byly rozděleny do menších skupin a měly připravené různé úkoly. První část dopoledne probíhala ve třídě, kde si děti zahrály na malé architektky. Stavěly z Lega podle plánek i podle své fantazie různé budovy a instituce. Po dokončení práce se vytvořené stavby přenesly na určené místo a začalo vznikat naše „zdravé město“. Další část dopoledne probíhala na zahradě, kde si děti ve skupinkách zahrály hry zaměřené na rychlost, spolupráci, paměť, postřeh, pravolevou i prostorovou orientaci a zručnost. Stavěly z kostek různé stavby ve skupinkách, ale i ve dvo-

jičích. Další aktivitou, která probíhala venku, byla hra, v níž lektoři jako čarodějové chránili svůj „poklad“ (kostky). Závěr dopoledne probíhal opět ve školce, kde děti naše „zdravé město“ oživily figurkami a zvířátky z Lega. Na konci programu děti dostaly nálepky

na trička „architekt“/ „architektka“. Mohou je opravdu hrdě nosit – všechny byly velice šikovné a kreativní. Celé dopoledne probíhalo v příjemné, kamarádské a pozitivní atmosféře, za což patří velké díky našim milým lektorům.

Bc. Simona Konečná



Mezinárodní den dětí

*„Indiáni ti se mají,
celý den si jenom hrají.
Hopsasa, hejsasa,
chytají se do lasa.“*

Letos jsme pro děti k jejich svátku připravili „indiánský týden“. Děti se seznamovaly s životem indiá-

nů, vyráběly si čelenky, ozdoby na krk, naučily se indiánský pokřik i písničku, vykreslovaly velké papírové indiány, tvořily indiány do šaten na nástěnku a také hledaly poklad. Ten nakonec přece jen našly. To byla dobrota! I paní kuchařka přichystala pro indiány sladké překvapení. Vyvrcholením celé akce byl den, kdy paní učitelky i děti přišly do školky v indiánských převlecích. Děti si hrály na opravdové indiány. Plazily se k totemu, pluly v kánoích, házely tomahavkem, prolézaly ohnivými kruhy, přeskakovaly ohně, jezdily na koních přes překážky, lovil ryby, chytaly koně do lasa, nosily ve dvojicích vodu ze studánky (ve kbelíku na tyči) a lovily divokého bizona oštěpem. Všichni indiáni prošli všemi stanovišti a nic se jim nestalo. Vše bylo vyrobeno z papíru, kartonu a látky. Jednotlivá stanoviště jsme nechali na zahradě i odpoledne, aby si je děti mohly užít i s rodiči. Děkuji všem učitelkám, které s přípravou indiánského týdne pomáhaly. Malí i velcí indiáni si letošní svátek dětí opravdu užili.

Nečasová Marta



OKNA ŠKOLY DOKOŘÁN

ZÁPIS BUDOUCÍCH PRVNÁČKŮ

Vhledem k omezením, která nás i v tomto školním roce provázela, proběhl v letošním roce zápis do první třídy stejně jako loni pouze administrativní formou. K zápisu bylo přihlášeno 30 dětí. Do první třídy jich nastoupí 25, pět dětí má odklad povinné školní docházky o jeden rok.

První třídu bude vyučovat p. učitelka mgr. Dagmar Guráňová, které se i přes letošní nepříznivou situaci podařilo s dětmi setkat alespoň v mateřské škole, a to hned dvakrát, kdy je viděla při hře, při práci, při plnění úkolů a zvládání sebeobslužných činností. Edukativně stimulační skupinky probíhaly letos pouze v mateřské škole. O to více se na naše nové prvňáčky již připravujeme a těšíme.

Všem dětem přejeme hodně školních úspěchů, ze kterých budou mít určitě radost.

Mgr. Romana Müllerová, zástupkyně ředitelky

PŘÍPRAVNÁ TŘÍDA – DUHOVÁ TŘÍDA

Cílem školních vzdělávacích programů naší MŠ i ZŠ je individuální rozvoj každého dítěte tak, aby dosáhlo svého osobního maxima. Protože se snažíme neustále zvyšovat kvalitu vzdělávání, rozhodlo se vedení školy po konzultaci se zřizovatelem zřídit v základní škole „DUHOVOU – PŘÍPRAVNOU TŘÍDU“ pro předškoláky.

Přípravné třídy mohou být zřízeny po schválení krajského úřadu a může se v nich vzdělávat až 15 dětí předškolního věku. Jsou určeny dětem v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Přednostně pro děti s odkladem povinné školní docházky, dále pro děti, u nichž je předpoklad, že zařazení do této třídy vyrovná jejich vývoj a zabráni se tak případnému zbytečnému odkladu povinné školní docházky, dále pro děti nadané, ale i pro děti, jejichž rodiče vyhodnotí, že jejich předškolnímu dítěti bude režim v přípravné třídě více vyhovovat.

Význam přípravné třídy je v kvalitní přípravě dětí pro vstup do základního vzdělávání v prostředí školy, se zřetelem na jejich individuální potřeby. Důraz bude mimo jiné kladen na snahu zmenšit nedostatky v mluveném projevu. Cílem je vybavit děti odpovídajícími dovednostmi a návyky, které zajistí hladký nástup do 1. třídy.

V přípravné třídě se bude dětem věnovat paní učitelka mgr. Petra Vymazalová – speciální pedagožka, která je kvalifikovaná pro výuku v přípravné třídě. S paní učitelkou se děti setkávaly v loňském i letošním školním roce v mateřské škole, kde s některými dětmi individuálně pracovala na rozvoji jejich řečových dovedností.

Věříme, že přípravná třída opět zvýší kvalitu našeho vzdělávání, stane se běžnou součástí naší ško-

ly, podpoří individualitu dítěte. Zřízením přípravné třídy se zároveň uvolní místo pro další děti v mateřské škole a zároveň bude umožněno zachování žluté předškolní třídy, která by díky vysokému počtu 34 předškoláků nemohla být zachována. Děti se mohou těšit na nově vybavenou třídu, kde budou mít dostatek prostoru pro práci, pro hru, odpočinek i zábavu.

Mgr. Monika Ondroušková, ředitelka školy

VĚDA NA KOLECH

Ve středu 9. června 2021 žáci 1. stupně absolvovali zábavný výukový program „Věda na kolech“. Během jedné vyučovací hodiny se prakticky seznamovali s pojmem „těžiště“ a mohli si vyzkoušet řadu fyzikálních pokusů, které lektoři z brněnského VIDA centra přivezli přímo k nám do školy.



PIRÁTSKÝ DĚTSKÝ DEN

V úterý 1. června 2021 jsme pro děti ze školní družiny připravili „pirátský den“. Děti z každého oddělení se pečlivě na tento pirátský dětský den připravovaly. Vyrobyly si pirátské čepice, vlajky a nechyběla ani pirátská loď. Přinesly si krásné kostýmy a jako správní piráti se vydaly s pomocí mapy hledat poklad. Za každý splněný úkol získaly klíč, který potřebovaly k otevření truhly, v níž na ně čekala odměna. Tento

den jsme si užili nejen díky mírnějším koronavirovým opatřením, ale také díky krásnému počasí.

Ivana Rozkydalová, vedoucí vychovatelka



panem Václavem Nečasem besedy a pracovní dílny na téma "Život v době kamenné" a „Tajemné moře v Karpatech“.

Pan Nečas přinesl do školy repliky nástrojů, které sám vyrobil, i skutečné nálezy z doby kamenné, které našel v katastru obce Šitbořice. Děti si tak mohly prohlédnout sekáče, škrabadla, vrtáky, rydla, kamenná kladívka, ozdoby, krumpáče z paroží, dřívější srpy, pilky, nože a břity z pazourků, jehly z kostí a jiné nástroje, které používali předkové žijící na našem území v pravěku. Pan Nečas potom ukázal postupy jejich výroby i s možnostmi používání. Předvedl drcení obilí v kamenné misce, kopání krumpáčem, jak se žala tráva srpem z pazourků, užívání kladiva vyrobeného z kamene, řezání pazourkem, rozdělávání ohně pomocí luku a využití dalších pomůcek. Většinu pomůcek si mohli všichni sami vyzkoušet a byli překvapeni, jak dobře fungují.

Dále nás pan Nečas seznámil s obsahem knihy „Tajemné moře v Karpatech“, kterou dostal od významné geoložky RNDr. Růženy Gregorové. Představil život v moři Tethys, které zaplavovalo i náš region, a ukázal nám fotografie i skutečné fosilie živočichů nalezených v menilitových vrstvách v regionu. Žáci si mohli osahat otisky ryb, šneků, růžic a dalších živočichů, kteří na našem území žili před 15 a více miliony let.

Díky ochotě pana Nečase se povedlo seznámit všechny zážitkovou formou s dávnou historií našeho regionu. Velmi mu děkujeme za poutavé ukázky.

PaedDr. Jarmila Novotnáková

SOFTBALLOVÝ KROUŽEK

Letošní softballový kroužek probíhal ze známých důvodů pouze v září, částečně v říjnu a poté po dlouhé pauze až od konce dubna 2021. Do kroužku chodí pravidelně 25 dětí. Osm žáků hraje závodně za SK Sever Brno v Lize žáků. Tito trénují 3x týdně. Jmenovitě: Sam Němeček, Dan Mottl, Šimon Daniel, Dominik Bajcsi, Ondra Pažický, Tobiáš Konečný a Vendelín Boian ze šesté třídy a Filip Konečný ze třídy sedmé. Všichni patří ke klíčovým postavám týmu. Momentálně za sebou mají dva turnaje a zatím nezakusili hořkost porážky!

Zbytek dětí chodí do kroužku vždy v pátek, kde se věnujeme základům této páčkové hry, jako jsou běhy, házení, chytání do rukavice, pravidla a další. Možnost hrát nějaký turnaj za školu, třeba i na mistrovství ČR, budeme mít zřejmě na podzim.

Tomáš Mottl

PROJEKTOVÉ DNY: "ŽIVOT V DOBĚ KAMENNÉ" A „TAJEMNÉ MOŘE V KARPATECH“.

V dubnu a v květnu 2021 jsme pro žáky všech ročníků uspořádali ve spolupráci s místním občanem

VYCHÁZEJÍCÍ ŽÁCI

V letošním školním roce naši školu opouští celkem 17 žáků deváté třídy a 2 žáci páté třídy.

Příprava na přijímací řízení byla tento školní rok poněkud komplikovanější. Od poloviny měsíce října se mimo 3 týdnů střídavé výuky v prosinci až do začátku května vyučovalo pouze distančně. Takto muselo probíhat i procvičování učiva jazyka českého a matematiky k přijímacím zkouškám. Ve druhém pololetí pak mohli žáci deváté třídy chodit do školy na konzultace. Samotné přijímací zkoušky byly z původního termínu v měsíci dubnu posunuty až na květen. I přes tyto komplikace byli naši žáci úspěšní. Tři žáci byli přijati na gymnázia, deset žáků na střední školu s maturitou a čtyři na učební obory. Velký dík patří oběma vyučujícím za vzornou přípravu našich žáků na jejich první velkou životní zkoušku.

Dva žáci z páté třídy odcházejí na gymnázium do Hustopečí. I jim přejeme hodně štěstí.

*Mgr. Renata Rubešová,
výchovná poradkyně*

KULTURNÍ KOMISE

ZLATÁ SVATBA



Svatba je jednou z nejvýznamnějších životních událostí. Není proto divu, že většina manželských párů si každoročně připomíná den, kdy si před oltářem slavnostně řekli své „ano“ a započali společnou cestu životem. Den výročí svatby tudíž není pro manžele pouhým běžným všedním dnem, ale má pro ně slavnostní nádech.

Každé výročí svatby pochopitelně stojí za oslavu, nejvíce pozornosti poutá zlatá svatba, unikátní svaatební výročí, které značí, že uběhlo neuvěřitelných 50 let od sňatku. Za půl století, které spolu manželé strávili, jim život do cesty přinesl nejen idylické chvíle bezstarostného štěstí a pohody, ale i chvíle smutné,

chvíle strachu či obav, které dostatečně vyzkoušely pevnost jejich manželských pout lásky.

V naší obci dne 24. dubna 2021 oslavili zlatou svatbu manželé Eva a Jan Kaňovi, Nikolčická 368. Do dalších společných let přejeme mnoho zdraví, elánu, radosti, spokojenosti a pohody.

Společenský život obce se pomalu obnovuje, těšíme se na vás při osobních gratulacích i na kulturních akcích.

Přejeme všem občanům mnoho kulturních zážitků, příjemnou dovolenou, a dětem slunečné zážitkové prázdniny.

Za kulturní komisi Renata Stříbrnská

RADY A MOUDRA

"To, co víme, je kapka, to, co nevíme, je oceán."

Issac Newton, anglický fyzik, astronom, 1642–1727

"Dal bych všechno, co vím, za polovinu toho, co neznám."

René Descartes, francouzský filozof, matematik, fyzik, 1596–1650

"Kdyby se vzájemná nenávisť mezi národy a lidmi dokázala proměnit na elektřinu, rozsvítila by celý svět."

Nikola Tesla, amer. vynálezce srbského původu, 1856–1943

"Neříkej, že to nejde, raději řekni, že to zatím neumíš."

Tomáš Baťa, český podnikatel - výrobce obuvi, 1876–1932

"Nikdy neříkejte, že něco nejde. Dříve nebo později se najde někdo, kdo neví, že to nejde a dokáže to."

William Wilberforce, britský politik a filantrop, 1759–1833

"Jestliže neumíš, naučíme tě. Jestliže nemůžeš, pomůžeme ti. Jestliže nechceš, nepotřebujeme tě."

Jan Werich, český filmový a divadelní herec, dramatik, 1905–1980

"Alkohol je příčinou i řešením všech životních problémů."

Neznámý autor.

"Nic nezavinilo tolik starostí, tolik chorob a bíd jako požívání alkoholu."

Charles Darwin, britský přírodovědec, 1809–1882

"Celý svůj život zasvětil hledání pravdy ukryté ve víně."

Lech Przewczek, český spisovatel a básník, ekonom, 1961

"Vzdělání neznamená pouze chování do školy, ale je to rozvoj vlastní osobnosti (myšlení) a měli bychom na tom pracovat celý život."

Petr Havránek, MUDr ortoped, pediatr, 1951

"Žák není nádoba, která se má naplnit, ale pochodň, která se má zapálit."

Sokrates, athénský filozof, Platonův učitel, 469–399 př. Kr.

"S pomocí knih se mnozí stávali učenými i mimo školy. Bez knih nebývá nikdo učený ani ve škole."

Jan Amos Komenský, 1592–1670

"Život je jediným učitelem, kterému se sem tam podaří někoho vychovat."

Gabriel Laub, český esejista a novinář, 1928–1998

"Až kvůli štěstí projdeš celý svět, zjistíš, že štěstí stálo před tvými dveřmi."

Africké přísloví

"Štěstí klepe jednou v životě na dveře každého člověka, ale mnoho lidí bývá v této době mimo domov a klepání neslyší."

Mark Twain, americký spisovatel, 1835–1910

"Když někdo stráví přesprilíš času cestováním, nakonec je cizincem ve vlastní zemi."

René Descartes, francouzský filozof, matematik, fyzik, 1596–1650

"Čím jsem starší, tím více pochybuji o rčení, že věk přináší moudrost."

Henry Louis Mencken, americký novinář a spisovatel, 1888–1956

Citáty nám někdy mohou pomoci začít dělat navykloou práci jinak, mohou nás inspirovat k jiným pracovním postupům.

František Navrátil

PRANOSTIKY

Je-li na svatého Vincence slunečno, bude hodně vína.

Na svatého Filipa ječmínek se oklípá.

*Prší-li jen týden po svatém Rochu, bramborů každý
den trochu.*

*Na svatého Jana stětí mají se ožínati bramborové
nati.*

*Pěkné růže v zahrádkách věští pěkný podzim
a pozdní zimu.*

Svatá Teklička maluje jablíčka.

KULTURNÍ AKCE

- 18. 7. 2021 Slavnostní vítání občánků
- 8. 8. 2021 Začátek podzimní části fotbalové soutěže mužů
- 1. 9. 2021 Slavnostní zahájení školního roku – 8:00 ZŠ – školní dvůr
- 5. 9. 2021 Začátek podzimní části fotbalové soutěže dětí
- 25. 9. - 26. 9. 2021 Svatováclavské hody – hraje DH Sobuláci

SERIÁL O BYLINKÁCH

MOCHNA HUSÍ

Mochna husí (*Potentilla anserina*) je vytrvalá rostlina, občas považovaná za nepříjemný plevel, rozšiřující se pomocí plazivých, kořenujících šlahounovitých výběžků.

Roste na vlhkých místech, i na těch, které občas vysychají, na loukách, pastvinách, okolo příkopů, cest i na rumišťích a v zahradách. Vyžaduje hlavně dusíkem dobře zásobenou půdu, nevadí ani mírné zasolení. Na území České republiky vytváří husté porosty od nížin do podhůří.

Ze silného, vytrvalého, mělce kořenícího, někdy hlízovitého, rozvětveného oddenku vyrůstají růžice listů a z nich v uzlinách kořenující, až metr dlouhé plazivé, výběžkaté, nadzemní lodyhy. Jsou porostlé až 20 cm dlouhými, přetřhaně lichozpeřenými 7 až 12jařmými listy (s dlouhými, průsvitnými nahnědlými palisty) skládající se z 13 až 21 lístků velkých do 3 cm; mají vejčitý tvar, po obvodu jsou hluboce pilovité až peřenosečné, na rubu šedobílé přitisklé chlupaté a na lici přitisklé chlupaté až šedobílé plstnaté. Prvá část výběžkaté lodyhy končí květem a z paždí

posledního listu vyrůstá ve směru předešlé druhé část lodyhy (která vypadá jako pokračování prvé) zakončená květem a odtud opět vyrůstá další část. Takováto lodyha se nazývá sympodium.

Květy mající v průměru 1,5 až 2,5 cm vyrůstají na stopkách dlouhých 2,5 až 5 cm zdánlivě po straně lodyhy. Mají nízkou, miskovitou číšku a na jejím okraji 5 kališních lístků přitisklé chlupatých (s nimi se střídá 5 kratších, často rozeklaných lístků kalíšku) a 5 zlatožlutých obvejčitých, na vrcholku zaokrouhlených lístků korunních které jsou mnohem delší než kališní. V číšce vyrůstá ve třech kruzích 20 tyčinek. Ve vnějším kruhu, je jich 10 (zákališních) a jsou vždy po dvou před plátkem korunním. Ve středním kruhu je 5 (zákorunních) a jsou nejkratší. Ve vnitřním je také 5, jsou nejdelší a střídají se se zákorunními. Uprostřed květu na nízkém, nedužnatém květním lůžku vyrůstá velký počet semeníků s čnělkami přirostlými po straně. Někdy se na rostlině objevují i květy pouze s pestíky, květy samičí. Rostliny vykvétají od května do podzimu.



V minulosti významná plevelná rostlina polí a zahrad, je vlivem správné orby a dodržováním osevního postupu z orné půdy téměř vytlačena a představuje problém jen na vlhkých, zanedbaných zahradách a loukách. Tam svým rychlým pokrytím okolního prostoru ostatní rostliny potlačuje, zastiňuje je a odebírá jim živiny.

Dříve se často používá v léčitelství, v letním období se sbírala kvetoucí nať a na podzim oddenky.

Nať obsahuje silice, tříslovinu, glykosidy, flavonoidy a hořčiny. Používá se hlavně pro svůj protikřečový účinek kdy uvolňuje hladké svalstvo, působí také protizánětlivě a svíravě (např. proti průjmům a bolestivé menstruaci). Zevně se používá ke koupelem zanícených ran. Mladé výhonky možno připravovat jako salát, nadrobno nasekané listy smíšené s otrubami jsou dobrým krmivem pro husy, které běžně rostoucí mochnu husí nežerou.

Zdroj: Wikipedie

LEN SETÝ

Len setý (*Linum usitatissimum*) je jednoletá bylina, pěstovaná pro lněné vlákno a pro olejnatá semena. Pochází z regionu mezi východním Středomořím a Indií a ve velkém se pěstovala již ve starověkém Egyptě. Byl jednou z prvních rostlin domestikovaných během neolitické revoluce. Dorůstá výšky asi 1,2 m, kvete světle modře, květ má pět kališních a korunních lístků. Plodem je pětipouzdrá tobolka. Odvětví zabývající se pěstováním a zpracováním lnu se nazývá lnářství. Odpadní produkt lnu, který se dále používá např. k výrobě celulózy, se označuje jako koudel.

Rozlišují se následující typy lnu:

- len jarní – mlatec, nepukavé tobolky
- len přadný – dlouhý stonek
- len olejný – nižší, rozvětvený
- len olejnopřadný

Semeno lnu se používá při zácpě, zánětu žaludku a střev, při vředech žaludku a dvanácterníku. Při podání záleží na formě. Pro působení v žaludku nebo dvanácterníku podáváme slizovitý macerát, zatímco pro působení ve střevech se podává celé nebo čerstvě mleté semeno. Lněný olej užívaný vnitřně má výborné výsledky při léčení nemocí jater a kornatění cév; též upravuje vysokou hladinu cholesterolu. Pro zevní použití se používá kaše uvařená z mletého semene. Po-

užívá se při kožních zánětech, na spáleniny a na vysušenou pokožku. V homeopatii se používá buď esence z čerstvě kvetoucích natě nebo tinktury vyrobené ze semen. Použití je obdobné jako v alopatické medicíně, účinek je však mírnější.

Zdroj: Wikipedie

Lněná semínka obsahují dle některých zdrojů nejvíce omega-3 mastných kyselin v celé rostlinné říši. Jsou tedy velmi vhodné pro sportovce, neboť brání zánětlivým procesům z pohybu (navíc působí celkově protizánětlivě) a zároveň mají kladný vliv na metabolismus tuků. Díky tomu samozřejmě podporují i hubnutí. Zmínit musíme také protivirové a antibakteriální účinky a podíl na snižování škodlivého LDL cholesterolu. Výtečná jsou i při stabilizaci cukru v krvi a krevního tlaku.

Lněná semínka mají také určité projímavé účinky, takže je lze vyzkoušet i při potížích se zácpou. Zároveň pozitivně působí játra, na některé žaludeční problémy (zánět či vředy), ale také na střeva či dvanácterník. Využít je můžete rovněž zevně při kožních zánětech a dalších komplikacích s pokožkou, a to včetně spálenin či pásovém oparu. Ovšem pozor! Někdy bývají uváděny i negativní vlastnosti. Lněná semínka byste proto neměli kon-



zumovat dennodenně ve velkém množství.

Semínka lnu v kuchyni

Vzhledem k tvrdosti lněných semínek jsou poměrně těžko stravitelná. Proto je nutné důkladné rozkousání anebo rozdrčení před konzumací. Ačkoli mají největší výživovou hodnotu syrová, takže ideální využití nalézají při přípravě pomazánek či salátů, použít je lze i do pečiva nebo cukroví. Ze semen lnu se lisuje také lněný olej, který má jemnou chuť. Doplníme, že namočená drčená semínka lnu jsou výtečným pojivem, takže je využijí vegani na místo vajec.

Len setý je pěstován ve velkém množství odedávna (viz výše), časem ovšem především průmyslově, a to zejména kvůli výrobě tkanin. Lněná semínka dnes sice seženete prakticky všude, nicméně si rostlinu můžete také vypěstovat, ačkoli to příliš mnoho lidí nedělá. V každém případě je postup velmi jednoduchý, protože len setý není nikterak náročný. Stačí ho vysít do lehce kyselé půdy, a to od měsíce března. Dále už nepotřebuje žádnou výjimečnou péči.

*Zdroj: Bylinkovo
Renata Stříbrnská*

PŘÍSPĚVKY OBČANŮ

UKLIĎME ČESKO

Letos se v sobotu 27. 3. 2021 konal již několikátý ročník akce Uklidme Česko – Uklidme Šitbořice. Bohužel jsme letos nemohli, kvůli vládním opatřením, vyrazit společně, a tak se během celé soboty vydávaly jednotlivé skupinky po trasách, které si zvolily na mapě u staré školy.

Do terénu tak postupně vyrazilo 44 dobrovolníků, z toho 20 dětí. Podařilo se nám projít větší část Šitbořic a blízkého okolí a přírodu tak odlehčit zhruba o 750 kg nepořádku a odpadků. Děkujeme firmě Pramos za její podporu.

Terezie Matýšková





Uklidme Česko

foto Jiří Kaňa

ÚVAHY KACÍŘSKÉ - 5

„ŠITBOŘSKÉ HAGÁC“

1891 Je vysázené za lýchama Agač

Je všeobecně známo, že trnovník akát je rostlina zde v Evropě nepůvodní, přivezená v 17. století ze Severní Ameriky. V českých zemích se vysazuje až o 100 let později, tj. v 18. století, jako okrasná nenáročná dřevina. Za nějaký čas se akát již vysazuje i na zpevňování suchých písčitých svahů na mnoha místech naší jihozápadní Moravy. Za několik málo desítek let se zjistilo, že dřevo akátu velmi rychle roste i na suché neúrodné půdě, je velmi tvrdé, má vysokou výhřevnost, je využitelné na výrobu vinných sudů, při okusu zvěře neusychá, ale okamžitě obrůstá a v neposlední řadě je akát významnou medonosnou rostlinou. Zkrátka a dobře, v té době byl akát, hlavně jako rychle rostoucí dřevina vhodná pro otop, pro Šitbořice jako vyšitý.

Protože: Až do středověku bylo v naší obci, schované pod zalesněnými kopci Svatojánu a Domanin, nadbytek dřeva. Zatímco směrem k Brnu se rozprostíral rovinatý bezlesnatý kraj, výše

uvedené šitbořské kopce byly posledními výběžky lesnatých Maršovských hor. (Dřívější název Ždánického lesa.) Časem se stavební činností, a tím i kácením vzrostlých stromů a spotřebou dřeva na otop, vytvořily kolem naší obce pastviny.

Poslední, větší část původního hvozdů, byl prastarý les nad obcí směrem na Klobouky, nazvaný dle světlé půdy „Světlá“. Roku 1824 koupili šitbořské panství židovští bratři Augustin a Ignát z Neuwallů, kteří je připojili k panství klobouckému. Jejich původnímu úmyslu (podnikání v cukrovarnictví) padl za oběť i náš zbytek tohoto pralesa Světlá. Na nově získané půdě se poté pěstovala řepa cukrovka, zpracovávaná v cukrovaru v Martinicích.

Bratři z Neuwallů však měli „velký voči“. Chtěli rychle zbohatnout, tak si na Hodonínsku otevřeli ještě několik uhelných dolů. Ale ani v jednom podnikání se jim nakonec moc nevedlo. Doly nebyly výnosné a výroba cukru v cukro-

varu v Martinicích zkrachovala na nedostatku vody. Časem se bratři tak zadlužili, že roku 1863 museli kloboucké panství rozprodat.

Tímto Šitbořice přišly o veliký kus lesa, po kterém zbyly jenom jména nových polních tratí: Nové Hory, Noviny, Novosady, Louky pod Novýma Horama a polní trať U lesa.

Touto bezohledností k přírodě byla naše obec z hlediska velké spotřeby dřeva na otop odkázána pouze na zbytek místního lesa s dosud vzácnou květenou, zvaného Líchy.

Ale vraťme se k našemu akátu. Z výše uvedených důvodů je zřejmé, proč se akát v Šitbořicích záměrně vysazoval. Díky mému prapraprástci Josefu Fraňkovi (první šitbořický písmák) víme, kdy se v obci vysazovaly první akáty na části neúrodných obecních pozemků. Jeho zápis cituji:

„1891 Je vysázené za lýchama Agač“. V roce 1892 je vysázen akát ve Starých horách až k vrchu a v dalším roce v Rozdílech. Toli-

ko záznamy. Ale jinak se akát velmi rychle šířil semeny jako běžná náletová rostlina. Za určitou dobu akát obsadil v Šitbořicích každou mez, svahy Domanin, Svatojánu a Torhétů včetně Hradiska. V 70. letech min. století (doba mého mládí) byl akát již běžnou dřevinou, takže se dá říci, že zde zdomácněl. Dokladem zdomácnění této dřeviny v naší obci je i její okrajová část nazvaná „V Akát-kách“.

Jedním dechem je třeba připomenout, že za uplynulých 100

roků se život naší společnosti, ruku v ruce se změnou klimatu, dramaticky změnil. Z výše uvedených výhod vysázeného akátu dnes vyčnívají i jeho nevýhody, ke kterým se musí přičíst jeho agresivita. Protože svými kořeny vylučuje toxické látky, stanoviště, která obsadí, obsadí natrvalo a tyto toxiny jsou schopny vytlačit i skladbu rostlin u nás původních.

V současné době existují – a to nejen v Šitbořicích – dva nesmířitelné lidské tábory. Jedni, kteří z výše uvedených vlastností

akát milují, a druzí, kteří tuto dřevinu z výše uvedených vlastností doslova nesnáší. Když píše tyto řádky, právě akát kvete a letos navíc nádherně voní. Už se těším na akátový med. Ve sklepě mám 5 vynikajících akátových vinných sudů od místního bednářského mistra pana Františka Tomance.

Kvetoucím akátům se dala také svěřit mladá bolavá chlapec-ká srdce. „Akáty bílé, žaluji vám!“

A tak tedy vlastně nevím, co teď s tím.

František Franěk

MYSLIVOST

MĚSÍC ČERVEN JE PRÁVEM MĚSÍCEM MYSLIVOSTI

Myslivost nikdy nebyla a není jen o lovu zvěře, jak si stále ještě dost lidí myslí. Ale jde především o péči o zvěř. A právě v jarním/letním období se zaměřuje myslivec na ochranu nových životů, snaží se o klid v přírodě, bojuje proti ztrátám na mladé zvěři. My myslivci se snažíme vyhánět zvěř před sečí z velkých lánů vojtek před prvním sekem. Jedná se především o zvěř srnčí a zajíce. Často vynášíme opatrně i hnízda ptáků. A to v rukavicích a obalené spoustou trávy, abychom na ně nepřenesli náš lidský pach. Toto sečení většinou probíhá na přelomu května/června. A to bohužel v době, kdy srnčí zvěř klade mladá srnčata, která první dny nejsou schopna odejít. A jen leží na místě ve vysokém porostu, kde je matka srna chodí krmit. Bohužel se každoročně nepodaří vyhnat všechna zvěř, často pár dní stará srnčata ještě nezvládnou se srnou odejít včas. A pokud je myslivci nenajdou za pomoci psů a srnče v lánu neoznačí či nepřemístí do bezpečí remízky, tak dochází k zasečení mladé zvěře. Je to velmi smutný pohled, když najdete rozsekané srnče žací lištou zemědělského stroje, které pláče a vy už mu nemáte jak pomoci. Můžete mu jen trápení ukrátit.

Přes jaro a léto nastává ve zvířecím světě čas rodičovské péče o nové potomstvo, které ve volnosti potřebuje nejvyšší péči a ochranu. Chovejme se právě v tuto dobu k přírodě ohleduplně, hlídáme si své pejsky a chodíme přírodou potichu. Odměnou nám všem bude pohled na pískající srnčata cupitající za mámou srnou či mladá ptáčata, zajíce, liščata a další. Pokud se stane, že zahlédnete opuštěné mládě – rozhodně na něj nesahejte. Je důležité, aby na něm neulpěl lidský pach. Ale pouze se na něj krátce podívejte a co nejrychleji v tichosti místo



opustíte, aby se k němu mohla jeho máma co nejdřív vrátit. I když o tom nevíte – zpovzdálí jej máma pozoruje a chrání tím, že když je mládě dle ní v nebezpečí, začne utíkat na druhou stranu od mláděte, aby vás od něj odvedla pryč. A až se vše uklidní, vrátí se zpátky za ním.

Člověk má velký vliv na přírodu, podmaňuje si ji čím dál více, a to ne vždy v dobrém směru. Nastupující obnova života v přírodě, rašení a kvetení rostlin, probíhající tok ptáků a kladení mláďat, to všechno jsou projevy, které naplňují duši myslivců pocitem uspokojení nad tím, že jejich práce pro přírodu není zbytečná.

Zbyněk Honzák



KOPANÁ

Po dlouhé covidové pauze vám chceme podat pár informací o tom, co se dělo a nedělo kolem našeho fotbalu. Jak asi víte, díky vládním nařízením byl zrušen soutěžní ročník 2020/2021. To znamená, že naše mužstva budou hrát v následujícím ročníku stejné soutěže jako doposud. Bohužel to neplatí pro naše "B" mužstvo, které už před covidem trpělo na nedostatek hráčů díky zraněním, pracovním povinnostem apod. Proto jsme se po rozumné debatě rozhodli béčko do příští sezóny nepřihlašovat. Vzhledem k tomu, kolik máme k dispozici hráčů a že většina z nás rok nehrála fotbal, budeme rádi, když složíme jedno konkurence schopné mužstvo. Nebudeme si totiž nic nalhávat, rok bez fotbalu se vším zahýbal, někteří (hlavně starší) kluci už si odvykli trávit čas na hřišti a jen těžko se k tomu budou vracet...

Jaké problémy nás trápí u mužů, to nás v žádném případě netrápí u dětí. Tam jsme začali s tréninky někdy začátkem května po rozvolnění restrikcí. Okamžitě nám začalo chodit na tréninky pravidelně kolem 30 dětí, někdy i víc. V tomto trendu pokračujeme pravidelně 2x týdně. Na dětech je vidět radost z pohybu a trénink od tréninku se zlepšují. Tréninky dětí probíhají v úte-



Trénink dětí

foto Lenka Běloušková

rý v 18:00 a v pátek v 17:00 a jsou určeny pro děti ve věku od 5 do 10 let. Kdo by chtěl přijít se svým dítětem, dveře jsou otevřeny.

V průběhu léta bychom chtěli odehrát pár přátelských zápasů, informace hledejte na našich facebookových stránkách, vývěse u radnice nebo v rozhlasu. Začátek soutěžního ročníku 2021/2022 je plánován na neděli 8. 8. 2021 u mužů, u dětí na neděli 5. 9. 2021.

Nakonec bych chtěl zmínit jednu věc, která nám není úplně příjemná. S tím, jak mají děti víc volného času a počasí se zlepšilo, začínají ho trávit venku. A čím dál více a častěji na fotbalovém hřišti a kolem něj. Což nám samozřejmě nevadí, když je to v době před nebo po tréninku, či kdykoliv jindy za účelem sportu. Čím dál častěji ale na hřiště chodí party mladých jen tak si popovídat, poslouchat hudbu, udělat si piknik atd. Využívají k tomu bránu směrem na Nikolčice, která je odemčená z důvodu toho, kdyby bylo potřeba hřiště využít k přistání vrtulníku záchranné služby. K tomuto ale hřiště určeno není, tím spíš, když po dětech musí správce uklízet odpadky z bram-



Opékání špekáčků na den dětí

foto Lenka Běloušková

bůrek, sodovek, nedopalky cigaret, dokonce jednou našel ráno ohořelý stůl pod dřevěnou pergolou, což mohlo skončit mnohem hůř. Nemluvě o tom, že si mladí taky občas musí někam odskočit a dost často to odnese betonová zeď za záchody...

Chci tímto vyzvat mládež, a možná i jejich rodiče, aby si pro tyto "večírky" hledali jiné pro-

story. Pokud budeme nadále vidět, že se tam po večerech mladí scházejí, budeme muset nechat hřiště zamknout a přidat k vnitřním kamerám i kamery venkovní a tyto mladé pak nahlásit obci. A to bychom neradi.

Sportu zdar a brzy na viděnou na fotbale.

S pozdravem za TJ Sokol Šitbořice
Vladimír Navrátil ml.

FOTOGALERIE



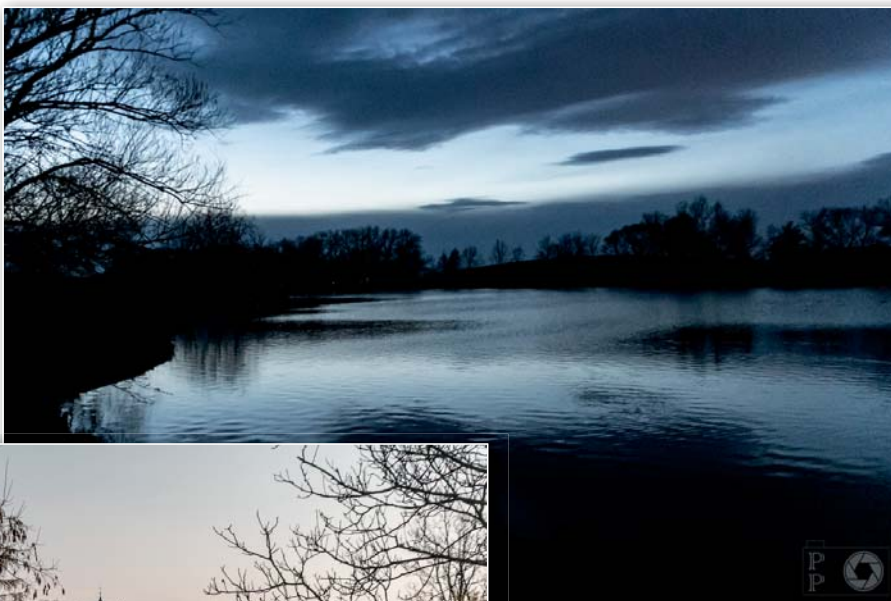
Paní Fraňková Božena o Bílé sobotě na křížové cestě

foto Jana Fraňková



Vrba za domem M.Kříže foto Martin Kříž

FOTO: FILIP DVOŘÁK





Štengaráček – zpravodaj obce Šitbořice, č. 2021/2–červen, ročník 21
vydal: Obec Šitbořice (IČ 00283622, obec@sitborice.cz), Osvobození 92, 691 76 Šitbořice.
náklad: 660 kusů, neprodejné. Tisk: Tiskárna Petr Brázda, Hodonín
Vychází čtvrtletně, zaregistrováno: Okresní úřad Břeclav, č. j. 574/95–408/ Za. r. z.: MK ČR E 11609
šéfredaktor Milan Němeček, redakce Renata Stříbrnská, korektury Jiří Konečný
Uzávěrka příštího čísla 8. 9. 2021, redakce si vyhrazuje právo výběru příspěvků a jejich redakční úpravu.
Úvodní strana: foto
e-mail: redakce@stengaracek.cz, web: www.stengaracek.cz